

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA ORMOŽ

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP).
- **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP (še vedno) razpolaga s štirimi prostori za pridržanje, ki se nahajajo v pritličju zgradbe² – v času obiska DPM ni bilo nobene pridržane osebe.

Potek obiska in priprava poročila:

- Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 27. 7. 2016**.³
- **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha človekovih pravic RS (svetovalec Varuha) ter ena predstavnica pogodbene nevladne organizacije (Mirovni inštitut).
- **Vsebina obiska:** sprejela sta nas dežurni policist in pomočnik komandirja, s katerim smo opravili pregled prostorov, pregled naključno izbranih primerov pridržanj in zaključni pogovor.

¹ V letu 2016 (v času od 1. 1. 2016 pa do dneva obiska) so policisti te PP odredili osem pridržanj.

² Dvema prostoroma za pridržanje označena s številčkama »1 in 2« za krajša pridržanja (do 12 ur) v vsakem prostoru po dve osebi in dvema prostoroma označena s številčkama »3 in 4« za daljša pridržanja (do 48 ur) v vsakem po ene osebe.

³ Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 22. 2. 2012.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano na Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) 3. 8. 2016, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30. dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; odgovor smo s strani organa prejeli 7. 9. 2016, torej 35. dan⁴ po odpremi.

⁴ MNZ je 26. 8. 2016 sporočilo, da bodo zaradi objektivnih razlogov, nekoliko zamudili s pripravo odzivnega poročila.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da PP v hodniku pred dežurnim policistom še vedno razpolaga z lesenim nabiralnikom za anonimno oddajanje pripomb, ki je tudi ustrezno označen z napisom »pripombe in pohvale«,
- da so bili prostori za pridržanje v času našega obiska čisti in dobro prezračeni in
- da je bilo upoštevno priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se v omari za hranjenje začasno zaseženih predmetov odstrani oznaka »prostor 5«, saj so bile ob tokratnem obisku police v omari za hranjenje začasno zaseženih predmetov označene s »prostor 1, prostor 2, prostor 3 in prostor 4« oziroma, kot je dejansko tudi število prostorov za pridržanje.

► predlog DPM

► odziv pristojnih

DPM: predlagamo, da se prouči možnost, da bi se nabiralnik, namenjen za anonimno oddajanje pripomb in pohval, namestil pred vhodom na PP, kar bo osebam, ki bi morebiti želele oddati pripombe ali pohvale zagotavljalo več anonimnosti.⁵

MNZ: sporočamo, da bo nabiralnik za oddajanje anonimnih pripomb in pohval nameščen v predverje PP, ki ni pod nadzorom kamere, kjer ni mogoča vizualna kontrola dežurnega policista. Policijska uprava Maribor ocenjuje, da bi bil nabiralnik, pred vhodom na PP v preveliki meri podvržen vremenskim vplivom, npr. večji nalivi bi lahko oddane pripombe ali pohvale uničili.

DPM: predlagamo, da se prouči možnost namestitve knjige pripomb in pohval na drugo mesto (npr. v hodnik pred prostorom dežurnega policista), kar bi zagotovo olajšalo njeno dostopnost osebam, ki bi želele vpisati pripombo ali pohvalo.⁶

MNZ: sporočamo, da so knjigo pripomb in pohval premestili v hodnik pred prostor dežurnega policista.

DPM: že med obiskom smo predlagali, da se poskrbi za ustrezno pritrditev vodne armature v prostoru za pridržanje, označenih s številko »1«, hkrati pa smo predlagali, da se tudi v prihodnje redno spremlja pritrjenost vodnih armatur.⁷

MNZ: sporočamo, da bodo armaturo v prostoru za pridržanje številka 1 pritrdili.

DPM: predlagamo, da se poskuša težavo z vodnim kotličkom v prostoru številka »4« čim prej odpraviti.⁸

MNZ: sporočamo, bodo težavo s kotličkom v prostoru za pridržanje številka 4 uredili predvidoma septembra, takoj po podpisu nove pogodbe z izvajalcem del.

DPM: predlagamo, da se v prostor za sprejem pridržanih oseb opremi tudi s seznamom odvetnikov po uradni

MNZ: sporočamo, da seznama zagovornikov po uradni dolžnosti PP ne bodo tiskale, saj je vsem policistom na

⁵ PP v hodniku pred dežurnim policistom še vedno razpolaga z lesenim nabiralnikom za anonimno oddajanje pripomb, ki je tudi ustrezno označen »pripombe in pohvale«, kar velja pohvaliti. Glede namestitve nabiralnika v hodnik PP menimo, da takšna umestitev ni najboljša oziroma ne zagotavlja anonimnosti osebam, ki bi želele morebitno pripombo ali pohvalo oddati.

⁶ Knjiga pripomb in pohval je bila v času našega obiska za steklom pri dežurnem policistu. Vpisi niso pogosti, saj je bil zadnji vpis 11. 9. 2015 (pregled komandirja 12. 9. 2015) in gre za pohvalo ter zahvalo komandirju.

⁷ Ob pregledu prostora za pridržanje, označenega s številko »1« je bilo ugotovljeno, da je vodna armatura slabo pritrjena in jo je bilo mogoče brez večje uporabe sile premakniti.

⁸ Glede prostorov za pridržanje je bilo najprej ugotovljeno, da se prostor označen s številko »4« že dalj časa (od 30. 10. 2013) ne uporablja. Sogovornik je pojasnil, da se ta prostor za pridržanje ne uporablja zaradi težav s kotličkom za izplakovanje WC-ja, zaradi česar so tudi že večkrat urgirali, vendar do odprave težave še ni prišlo.

dolžnosti.⁹

voljo na straneh Odvetniške zbornice Slovenije. Navedeni seznammi so pripomoček policistom in niso namenjeni pridržanim osebam. Zakon o kazenskem postopku (v nadaljevanju: ZKP) v četrtem odstavku 4. člena ZKP določa, da policija osumljencu, ki mu je odvzeta prostost, na njegovo zahtevo in stroške države postavi zagovornika, če si ga glede na premoženjske razmere ne more zagotoviti sam in je to v interesu pravičnosti. V primeru postavitve zagovornika po četrtem odstavku, 4. člena ZKP bodo policisti osumljencu slednjega zagotovili s pomočjo seznama zagovornikov, objavljenega na spletni strani Odvetniške zbornice Slovenije. Zaradi navedenega menimo, da bi bilo tiskanje seznama neracionalno.

DPM: glede na cigaretne ogorke na sprehajališču, smo predlagali, da se v izogib tem težavam, proučijo možnosti namestitve ustreznega pepelnika.¹⁰

MNZ: sporočamo, da bodo na PP, po dogovoru s strokovno službo, poskušali poskrbeti za namestitev pepelnika, ki bo ustrežal varnostnim standardom in bo nameščen na sprehajališču.

DPM: predlagamo, da se čakalnici za tujce in sanitarije ustrezno označijo.¹¹

MNZ: sporočamo, da bodo poskrbeli za nabavo nalepk za označitev prostorov za tujce s številkami in označili sanitarije za moške in ženske.

DPM: predlagamo, da se govorni napravi v čakalnicah za tujce, zaradi konstantnega šuma, pregledata in po

MNZ: sporočamo, da bodo v sodelovanju s strokovno službo pregledane vse govorne naprave, glede na ugotovitve pa

⁹ Sprejem pridržanih oseb se opravi v posebnem prostoru, v katerem je večja miza, klop in trije stoli. Prav tako je v tem prostoru na vidnem mestu nov plakat s pravicami oseb, ki jim je odvzeta prostost v šestih jezikih (slovenskem, italijanskem, hrvaškem, nemškem, madžarskem in angleškem jeziku). V prostoru za sprejem je sogovornik pokazal posodobljen izvod brošure z naslovom »Obvestilo o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost« (brošura MNZ v 23 jezikih), ki je bila v enoto prejeta 25. 07. 2016. Na vidnem mestu sta se prav tako nahajala MNZ Priročnik za izvajanje policijskih pridržanj (posodobljen 20. 07. 2016) in seznam odvetnikov (junij 2016). V prostoru za sprejem pridržanih oseb so bile tudi brošure PIC glede pravne pomoči tujcem. PP v času obiska ni razpolagala s seznamom odvetnikov po uradni dolžnosti.

¹⁰ PP (še vedno) razpolaga tudi s sprehajališčem, ki je do polovice pokrito in tako omogoča pridržanim osebam gibanje na prostem tudi v času slabega vremena. Ob pregledu sprehajališča je bilo ugotovljeno, da to ni dobro očiščeno, saj je bilo opaziti več cigaretnih ogorkov.

¹¹ PP (še vedno) razpolaga tudi s prostori za obravnavo tujcev, in sicer z dvema čakalnicama, v katerih sta mizi in dve klopi ter predprostorom pred čakalnicama, kjer so ločeni sanitarni prostori. Pri pregledu prostorov je bilo ugotovljeno, da čakalnici nista označeni (npr. s številkami), niti niso bile označene sanitarije (moške/ženske).

potrebi popravil.¹²

bo poskrbljeno za popravilo ali za zamenjavo govornih naprav.

DPM: predlagamo, da se proučijo možnosti, da bi v prostoru prostor za razgovore oziroma postopke s tujci nameščen telefon omogočal tudi klice na mobilne številke in ne zgolj na stacionarne.¹³

MNZ: sporočamo, bo PP v prostoru za razgovore oziroma postopke s tujci v sodelovanju s strokovno službo uredila možnost telefoniranja na mobilne številke.

DPM: že med obiskom smo predlagali, da se iz vhodnih vrat prostora, namenjenega za postopke s tujci, nalepka z napisom »govorna naprava« odstrani.

MNZ: sporočamo, da so nalepko s tega prostora odstranili, saj tam dejansko ni govorne naprave.

DPM: predlagamo, da se v izogib morebitnim pritožbam, da govorna naprava policistom omogoča poslušanje zaupnega pogovora med osebo in odvetnikom, proučijo možnosti izklopa govorne naprave.¹⁴

MNZ: sporočamo, da bo PP, do tehnične rešitve izklopa govorne naprave, pridržani osebi in zagovorniku omogočila primeren prostor za zaupen pogovor, ki pa ga je možno vizualno nadzirati.

DPM: predlagamo, da se policiste opozori na več natančnosti pri izpolnjevanju obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanj oziroma, da je treba izpolniti vse rubrike obrazca.¹⁵

MNZ: sporočamo, da so bili policisti opozorjeni na večjo natančnost pri izpolnjevanju obrazcev in dosledno izpolnjevanje vseh rubrik.

¹² Čakalnici in sanitarije, namenjeni za postopke s tujci, so bili v času našega obiska čisti in dobro prezračeni. Čakalnici sta video nadzorovani in imata govorno napravo, kar je ustrezno označeno (z nalepko). Glede govornih naprav v obeh čakalnicah je bilo ugotovljeno, da ves čas oddajata šum.

¹³ Poleg čakalnice je tudi prostor za razgovore oziroma postopke s tujci, ki je bil v času našega obiska opremljen z mizo, dvema stoloma, klopjo, računalnikom, telefonom (zunanja linija, vendar ima narejeno omejitev klicanja na mobilne telefone). V tem prostoru je bil v času našega obiska na vidnem mestu obešen plakat s pravicami osebe, ki ji je odvzeta prostost.

¹⁴ PP razpolaga tudi s prostorom za razgovore pridržane osebe z odvetnikom. V času našega obiska je bil prostor opremljen z mizo, dvema klopema, stolom in telefonom. V prostoru je tudi več praznih lesenih omar. V prostoru je dobra dnevna svetloba, ki se zagotavlja s pomočjo okna, katerega okenska kljuka se zaklepa in ga v času uporabe tako ni mogoče odpreti. Tudi ta prostor je video nadzorovan in ima govorno napravo, kar je ustrezno označeno (z nalepko).

¹⁵ Pri pregledu pridržanja (14. 2. 2016 začetek postopka in pridržanje odrejeno med 8.00 do 15.45 ure, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) ugotovljeno, da policist v obrazcu »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« ni izpolnil nobene rubrike v delu obrazca »razlogi prenehanja pridržanj/zadržanja«. Prav tako je bilo ugotovljeno, da razlog prenehanja pridržanja ni evidentiran v delu obrazca »opravila med pridržanjem/zadržanjem« oziroma je tam zadnji vpis 14. 2. 2016 ob 14.20 uri, in sicer »sprehod zunaj«.

DPM: predlagamo, da se policiste opozori na več natančnosti oziroma doslednosti (navajanju točnosti podatkov posameznih opravil s pridržano osebo) pri izpolnjevanju obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanj.¹⁶

MNZ: sporočamo, da so bili policisti opozorjeni na večjo natančnost in na pravilno označevanje popravkov. Novembra letos bo PP izvedla še dodatno usposabljanje na temo policijskih pridržanj, kjer bodo policiste podrobno seznanili z ugotovitvami DPM.

¹⁶ Pri pregledu pridržanja (8. 4. 2016 začetek postopka ob 12.30 uri, pridržanje odrejeno med 12.40 do 19.43 ure, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških) je bilo s pregledom obrazca »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« ugotovljeno, da je bila v rubriki »Oseba je bila pridržana/zadržana do ____ ure dne ____.« popravljena ura zaključka pridržanja, pri čemer ni razvidno, kdo je ta popravek opravil. Nadalje je bilo v istem primeru ugotovljeno, da je v obrazcu potrdila o zaseženih predmetih pridržani osebi navedeno, da so bili predmeti pridržani osebi zaseženi ob 12.40 uri, v obrazcu »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« v delu »opravila med pridržanjem/zadržanjem« (tretja vrstica) pa je evidentirano, da naj bi bili predmeti pridržani osebi zaseženi ob 12.42 uri.